

JSOU VĚCI TAK, JAK MAJÍ BÝT?

Jaké povahy je křesťanská naděje? V jakém horizontu se odehrává? Je zaměnitelná s běžným pozitivním očekáváním běhu věcí okolo nás?

Naděje vězně M. visely na vlásku. Byl si toho vědom. Snažil se. Hleděl si práce, trápil se svou minulostí a střežil se jakékoliv chyby, aby si trest neprodloužil. Milovaná manželka věrně čekala. Poslední rok však kromě zdravotních komplikací přinesl i jedno velké rozčarování. Dohnaly ho staré záležitosti. Nové trestní řízení. Výsledek – trest se více než zdvojnásobil. Celé to přišlo nečekaně a jaksí nepatřičně. Ve špatný čas. S neadekvátní tvrdostí a následky. Všechna motivace zhasla. Kdo ho bude venku ještě očekávat za osm let? Rodina se rozpadne. Trest v tak vysoké sazbě je exemplární záležitostí. Nejde v něm o „nápravu“ jedince. Jedinec je degradován na odstrašující příklad pro ostatní. Budoucnost se proměnila v černý tunel bez konce. Zbyly jen slzy. Pocit nespravedlnosti. A trpkost vůči Bohu.

Ve věznici působí více kaplanů. V takových bolavých situacích se projevují základní postoje. První kaplan komentuje situaci: *Také to tak ještě nemusí skončit. Leccos se přece ještě může změnit. Někdy věci vypadají bezvýchodně, ale pak se přece jen ukáže nějaká skulina, kterou prosvitne světlo do temnoty.* Druhý kaplan situaci nehodnotí: *Ted' je důležité s vězněm M. být v jeho bolesti a rezignaci. Vlastně ani nic jiného dělat nelze.* Jakou naději přináší křesťanství do situací z lidské perspektivy beznadějných?

Už dlouho zápolím s myšlenkou, kterou často slyším. Někdo si s ní vypomáhá příležitostně, pro někoho je, zdá se, životním postojem. Nejčastěji se vyskytuje jako konstatování v různých situacích (nepříznivých i v momentě nečekaného pozitivního zvratu): „Tak to mělo být.“

Můžeme si představit poněkud vyhoceně dva různé postoje k našemu světu. První postoj: *Tento svět je v zásadě hezké místo k životu. Jistě existují bolesti, ale pokud budeme rozumně žít, náš život bude radostný.* Jinými slovy povede se nám dobře. Ze zkušenosti víme, že existují výjimky z tohoto pravidla (každý člověk může onemocnět či ho může potkat neštěstí). Když něco (někoho) označíme za výjimku, odsuneme ho na okraj našeho zorného pole. A nebo přesně naopak, přímo do středu. A to je druhý možný postoj ke světu: *Tento svět se tak stává ze své podstaty chůzí slzavým údolím.* Jistě i zde se dají nalézt

pozitivní momenty, ale to jsou spíše ostrůvky v moři lidského utrpení. Zkušenost utrpení a nespravedlnosti, které dopadají na druhé, bere člověk tohoto postoje vážně. Zdá se mi, že většina z nás se po většinu života nereflakovaně drží někde mezi těmito krajními póly. Přesněji řečeno po většinu života se drží spíše pozitivního pohledu (je to vlastně celkem rozumná životní strategie, šetrná k sobě samému) a občas se k vlastní nevoli dočasně vychýlí životními událostmi k negativnímu pólu. Obecně vzato jsou tyto postoje výslednicí zkušeností a individuálního ustrojení.

Kam a jak je situována v těchto postojích naděje? Začneme od pozitivního vidění. Křesťan tohoto typu má tendenci vnímat víru jako programově optimistické vidění tohoto světa. Víra je pro něj klíčový prvek dosažení životní harmonie a radosti, s kterou přicházíme za druhými. Pokud budeme žít rozumně křesťansky, máme velkou šanci na prožití harmonického života. Boží království je s jistými výhradami již mezi námi. Máme zakoušet radost již zde a usilovat o plnohodnotný život. Co však s těmi „výjimkami“? Bolestmi, které se vymykají naší moci? Takový křesťan se často musí uchýlit ke konstatování: „Holt to tak mělo být.“ Z hlediska trpícího je to obvykle těžko přijatelné. Tento postoj vede k vyloučení (v různé míře a podobě, někdy jenom mentálnímu). Křesťan však nevěří ve slepý osud, ale v živého Boha, který jedná v našich životech. A tak nezbyvá než věřit, že to tak Pán Bůh z nějakého důvodu chce. Odtud už jen krůček k nejzchoubnější variantě tohoto postoje. Nemoc a neštěstí jako Boží soud, který na sebe člověk přivolal. Děje-li se někomu něco zlého, musí to být jeho vlastní vina, může si za to sám.

Přejděme nyní k druhému „pesimistickému“ životnímu východisku a jeho setkání s vírou. Tento svět je zásadně narušen. Utrpení a nespravedlnost k němu neodmyslitelně patří. Pokud např. někdo onemocní, potká ho neštěstí, bolí to. Neštěstí dopadají na lidi v zásadě nahodile bez ohledu na jejich způsob života (i když je jasné, že některé způsoby života vytváří živnou půdu pro některé komplikace). Někdy se naopak zdá, jakoby neštěstí vyhledávala „hodné“ lidi. Naskýtá se pak praktická otázka: „K čemu mi je víra, když jsem vystaven všemožné životní nepřízni stejně jako bez ní?“ Víra přináší naději, že i přes to, že věci v tomto světě „nejsou tak, jak mají být“, existuje širší perspektiva (ze které se mohu radovat už nyní). Pokud trpělivě vytrvám v tomto utrpení a nespravedlnosti (a dotýká se mě i utrpení druhých), Bůh vezme věci do svých rukou. Konečná spravedlnost je v jeho rukách. Smysl našich životů garantuje On. Občas sice můžeme záblesky

tohoto království zakusit již zde (ve svátostech, vztazích mezi lidmi, modlitbě). V zásadě je Boží království z této perspektivy spíše něčím, co teprve očekáváme (věci nyní nejsou tak, jak mají být). Žijeme z naděje ve věci budoucí. Nezbyvá než trpělivě vytrvat.

Možná si položíte otázku, který z těchto pohledů je pravdivější. Spokojme se pro tuto chvíli s tím, že se jedná o dva různé pohledy na tutéž „věc“. Běžně se nám stává, že když dva lidé popisují tu samou událost, popíší ji odlišně. Zaměříme se spíše na důsledky v křesťanské praxi. První optimistický pohled lépe komunikuje s dnešním člověkem. Cílem dnešního člověka (latentním nebo vysloveným) je prožití pokud možno kvalitního a harmonického života. K tomu slouží různé služby, terapie, kurzy atd. S tím koresponduje první pohled. Druhá pesimistická perspektiva je v náročnější pozici. Jak předat křesťanskou naději člověku, který veškerá svá očekávání situuje do tohoto života? Optimistická perspektiva má nicméně také problém. Co si počít tváří tvář situacím, které nemají z lidského hlediska teď a tady příliš šanci na změnu? Optimistické křesťanství stojí před pokušením uhnout před těmito situacemi, zamést je pod práh. V praxi to znamená vyloučení některých lidí či jejich zkušeností z našeho zorného pole. Jsou situace, kdy je navýsost důležité říci, že věci na tomto světě rozhodně nejsou tak, jak mají být! Základním postojem při potýkání se s utrpením a nespravedlností je vzít je vážně. Podobně jako Ježíš. Tedy neredukovat je, nebagatelizovat, nesnažit se je vtlačit do nějakého smysluplného celku či řádu. Protože utrpení je ze své podstaty nesmyslné. Pak teprve lze učinit pokus o další krok. Nakročit k naději, která přesahuje rámeček tohoto světa a času. Žijeme z naděje, že tohle není konec. Bůh k tomu ještě „něco“ řekne. Věci dovrší. Pak teprve dostanou smysl.

- simhaha -

Být s chudými v srdci Církve láskou. Je to již deset let, když jsem poprvé poznala, že Bůh je Láska, uvěřila jsem v Ní. Při pohledu zpět v mém životě, pak tato Láska byla přítomná a zanechala stopy, malé či velké okamžiky Lásky, které jsem dříve neuměla pojmenovat, věřila jsme nějak v lásku, ale neměla Jméno. S poznáním této již konkrétní Boží lásky, vstoupil do mého života ještě jiný Smysl žítí, jako by snad nebyl ušlechtilější důvod bytí, existence, smyslu než tato Láska sama... Když jsem uvěřila, v mém srdci bylo jediné přání a to tuto Lásku poznat, opřít se a žít. Vstoupila jsem do školy této Lásky a dostala ty nejlepší učitele. Prvním z nich byla modlitba, v modlitbě jsem děkovala, protože jsem dostala opravdový Dar, ale nevěděla jsem, jak na tak velký Dar mohu odpovědět. Odpověď přišla velmi brzy a stala se mým druhým učitelem – Služba. Tak jsem díky službě získala další opravdové učitele a byli to lidé umírající, ti kteří, ze života odcházeli a mluvili se mnou o naději, o tom, že do Života vstupují, že jdou domů, tam kde je plnost Lásky. Lidé postižení mě naučili veliké vděčnosti a radosti. Nemocní, staří, opuštění, ti všichni mě provázejí dodnes...ale potkávala jsem chudé, bez domova a chtěla jsem sloužit jim, mému srdci byli zvláště drazí...tito chudí se stali záhy mými dalšími učiteli a první co mě naučili bylo být trpělivá...trvalo totiž sedm let než jsem byla připravená jít a sloužit jim, abych záhy poznala, že oni mnohem více slouží mně, že mě učí být solidární. Vzniklo společenství pár mladých lidí, kteří se scházeli k modlitbě za lidi bez domova. Brzy byla první mše svatá pro lidi bez domova, první pouť, slavení Pesachu... Začátky byly obdobím velké radosti, ale i bolesti, protože ne každý má pochopení pro takové aktivity. Ale touha, kterou dává Bůh, nezůstane bez naplnění, ale v žhavicím kelímku se tříbí. Získali jsme místo v kostele, kde mše svaté pro naše přátele bez domova začaly být pravidelně jednou za měsíc, a po nich pořádná hostina lásky, občas harmonika, tanec, radost a modlitba. Je to tak dodnes a je nás zase více, přicházejí lidé, kteří pomáhají třeba tím, že napečou buchtu, přinesou hygienické potřeby, ošacení, přispějí nám a třeba i zůstanou s námi. A tak je mnoho lidí, kteří se podílejí na takovém setkání. Je to jako o Vánocích. Vždy je velmi silný okamžik, když jsme v kostele a společně prožíváme mši svatou, je obdivuhodné, jaká je pokojná atmosféra, jak jsou lidé dojatí, někdy i pláčou. Jak šel čas, tak naše společenství vyrostlo a dospělo ve spolek K SRDCI, získali jsme malé prostory, kde se s našimi přáteli bez domova scházíme k společné modlitbě každý týden v pondělí. Místo se jmenuje tajemně „Naslouchárna Bethlém“ a nachází se v Plzni blízko kulturního domu Peklo. Jak už název napovídá, jsme zde hlavně proto, abychom těm, kteří přijdou, naslouchali, naslouchali jejich srdcím a pak společně naslouchali Bohu, kráčeli společně k Božímu srdci. Bethlém zase skrývá ono tajemství Vánoc. Ale nejen to, naši přátele z ulice, když potřebují, mohou si vyprat a vysušit své oblečení, vyžehlit, vysprchovat se,

nově se obléci, mohou si zde domluvit setkání s lékařem, můžeme je ošetřit, a také si dát něco na zub, uvařit si kávičko nebo čaj. Každé pondělí se také společně modlíme, čteme jednu kapitolu z Písma, nasloucháme a sdílíme Slovo Boží, objevujeme kolik života je v něm ukryto pro nás. Za jednu zkušenost jsem obzvláště vděčná, společenství s chudými a služba chudým v církvi nás učí být solidární, učí vytvářet společenství = jednotu napříč různými světy. Ať mezi bohatými a chudými, mezi zdravými a nemocnými, mezi věřícími a nevěřícími či jinak-věřícími. Tato zkušenost jednoty je velice důležitá, vyvstává v ní totiž to, co je Podstatné. Přála bych si, abychom nikdy neztratili odvahu nechat se chudými (ale nejen jimi) obdarovat, mohou nás mnohému učít - ačkoliv se to možná na první pohled třeba nezdá.

Naslouchárna se nachází v Plzni na adrese Sady Pětatřicátníků 1761 vedle KD Peklo. Pokud by se někdo rád přidal či přišel podívat, může mi zavolat na tel. číslo **734 241 053**. Bližší informace najdete na www.ksrdci.cz.

Lucie Vavrušková

JÁ TI NESU VESELÉHO...

...beránka ze stáda svého zpívá se v jedné líbezné vánoční koledě. Každý nese darem Ježíškovi to nejlepší, co může dát. A jaký dárek bychom mu přinesli my dnes? **A co by si asi tak přál k narozeninám samotný Ježíš?** Takto jsem se zeptala v jedné diskuzní křesťanské skupině na Facebooku. Vybrala jsem z odpovědí tyto:

- * Určitě jeho přání by bylo, abychom s ním trávili víc času.
- * Aby jeho oběť nebyla (pro nikoho) zbytečná.
- * Více našeho srdce.
- * Aby jeho církve byla normální a lidská.
- * Více duší, které v něj věří a které by mohl zachránit od věčného zatracení.
- * Ježíš v poselstvích říká, že touží po sjednocení křesťanů.
- * Ježíš si přál v modlitbě, aby lidé byli s ním a Otcem v jednotě a aby svět poznal, že byl poslán Otcem, a abychom byli tam, kde je On.
- * Asi by si přál nějakou mast na problémy s křížem. :-D
- * Nejkrásnější dárek pro Ježíše je pozvat ho mezi sebe a slavit s Ním.

Tak co, napadá vás ještě něco jiného?

- mno -

„NĚCO O INKARNACI...“

Karlovo zadání mě zaskočilo hned dvakrát: prvně tím, že bylo vyřčeno slovy na samé hranici mezi upřímnou

prosbou a smělou provokací (dotazem a rozkazem), podruhé tím, že se dotazovala na sám prazáklad víry (a theologie), který řeší mnohem lepší theologové a mnohem duchovněji faráři než jsem já, a to po celá staletí, a přece i při vědomí konečné nezodpověditelnosti tohoto tématu na tomto světě k věci jen nemnoho z nich přispělo nějakým originálnějším postřehem; to vše bylo obsaženo v prosté žádosti Karlově: „Napiš něco o inkarnaci!“

Jsem rozmrzelý (ale je to příznačné!), že při psaní tohoto článku nedlím na dlouhých modlitbách v klášterní cele (ač by si to téma snad i žádalo), nýbrž „v Crossu“ na plzeňském náměstí, snad přece ve vnitřní modlitbě a s ní... nejsem obklopen k rozjímání zvoucím tichem kláštera a přírody, nýbrž ruchem „velkého města“ a hlukem všednodenní atheistické společnosti... Ale vlastně již tohle je tak trochu „o inkarnaci“: Tady je Kristus také zapotřebí, tím spíše zapotřebí...

Nejlépe bude začít trochu jazykov(ědně): Slovo „inkarnace“ je zčestněním latinského in-carnatio, tedy předpony in – „v/do“ a caro (gen. carnis, žen. r.) – „maso“, „tělesná masa/hmota“ až „tělo“. Jde tedy o krásný kalk: „v-tělení“. Tímto slovem se shrnuje základní poznání a vyznání křesťanské víry, že „Slovo se stalo tělem / Slovo tělem učiněno jest“, jak vyznává evangelista Jan (J 1,14) Jde tedy o nejniternější intimní tajemství samotného Ježíše Krista: člověk Ježíš z Nazareta jako vtělené Boží Slovo, a proto Mesiáš–Kristus; Ježíš jako Bůh a člověk zároveň...

Karel však neméně směle dodal: „No, něco o tom, proč je vtělení důležité?“ Nuže, milý čtenáři (a Karle)... vtělení je to nejdůležitější (!) a je tudíž důležitý proto, že naprosto mění naši možnost poznání Boha a naprosto mění přístup naší víry. V časech starozákonních (zvláště pro židovství, ale např. i pro islám aj. dodnes) byl vztah mezi Bohem a člověkem naprosto nerovný: Na jedné straně Bůh ve své absolutní svatosti a totální dokonalosti, na druhé straně člověk ve své hříšnosti a naprosté nedokonalosti, a mezi nimi propast... Bůh není člověk a člověk není Bůh, Bůh je svatý, ale člověk svatý není, je hříšný (morálně) a nečistý (kulticky). Odtud jen krok ke klasickým dualismům: Bůh je duchovní, ale člověk je hmotný... duchovno je svaté, ale hmota je nečistá. Koncept, který na jedné straně vede k totalitnímu Božímu nároku na všechno: vše je jen v rukou Božích a děje se podle Boží vůle, a já s tím nic neudělám (viz islám), na druhé straně pak k opuštění Boha (od-světštění): Bůh je „prvotní hybatel“, který „svět rozhýbal“, ale to je všechno... k ničemu jinému není ve světě třeba (viz Aristotelovu filosofii). Zde není žádný vztah s Bohem v posledku možný... Pak se nelze vůbec divit, že lidé se již od archaických dob utíkají ke „starému dobrému pohanství“, které je jim rozhodně bližší a útěšnější než abstraktní mono-theismus... víra v celý pantheon polidštěných božstev nebo bezpočet kultů pobožštěných věcí a jevů, protože to všechno člověk zná ze svého okolí, protože je mu to bližší, protože to bourá a zároveň prohlubuje hranici mezi posvátným a profánním...

Dá se sice namítnout, že Bůh, jak o něm čteme ve

Starém zákoně, je přece jen jiný: jiný v tom, že s člověkem mluví (a chce mluvit), že vztah ze své strany vždy již nabízí... jenže, ačkoli o sobě sám Hospodin prohlašuje, že „Hospodin, Hospodin! Bůh plný slitování a milostivý, shovívavý, nejvyšší milosrdný a věrný, který osvědčuje milosrdenství tisícům pokolení, který odpouští vinu, přestoupení a hřích; avšak viníka nenechává bez trestu, stíhá vinu otců na synech i na vnucích do třetího a čtvrtého pokolení.“ (Ex 34,6n), přece se až příliš často jeví jako prikazující Bůh, který krutě stíhá a trestá nedodržení Jeho vůle. Ale starozákonní Bůh se sám představuje s tím, že se bude muset představit ještě jinak – „Jsem, kterým budu / se stanu!“ (ano, i tak lze onu hebrejskou slovní hříčku překládat, Ex 3,14) –, že se teprve v budoucnu ukáže v plnosti!

My křesťané (a křesťanky) věříme, že se nám takto představil „ve svém Synu“, v Ježíši Kristu! Vtělení druhé Božské osoby Slova–Syna v člověku Ježíši z Nazareta však není novou variací na „staré pohanství“: nejde tu o smíchání božství a lidství, které se „rozředí“ do „polobožství“ (jak to známe třeba od Hérakla / Hercula z antických bájí) ani o „říznutí“ lidství božstvím, o „nadčlověka“ (což známe např. od dnešních „super-hrdinů“), nekráčí však ani o „avatare“ (jak je známe z hinduismu), jehož podobu na sebe pro tento čas božstvo vzalo... Ne, v Ježíši Kristu jde o jednu jedinou a naprosto jedinečnou událost (neopakovatelnou!) událost Božího sklonění se k nám lidem, kdy se v jediné osobě Ježíše Krista ve vnitřním jakoby dialogu setkávají, (spolu)zjevují a (spolu) žijí božství a lidství.

„Bůh se stal člověkem!“ Propast mezi člověkem (námi lidmi) a Hospodinem–Bohem je z Božího svobodného rozhodnutí navždy překlenuta a zrušena! Je jisto, že dualismy: duchovno × hmota (tělesno), (kulticky) čisté × nečisté atp. neplatí (aniž kdy platily)! Je jasné, že Bůh není „jen prvotní hybatel“, ale naopak, že se o své stvoření jedinečně zajímá! Právě tak je jasné, že nejsme jen nesvobodnými otroky Boží vůle / osudu; naopak, pravá svoboda tkví v naplňování Boží vůle, jak to činil člověk Ježíš.

Někdy nelze jinak, než „stát na ramenou obrů“, přednášel nám prof. Ctirad Pospíšil na úvod svého kurzu dogmatiky... vskutku, rozpomínám se na nádhernou a vše vystihující větu kardinála Tomáše Špidlíka, k níž ovšem musel dojít celoživotním studiem a četbou církevních otců: „Existuje stará patristická formule: Co na sebe Kristus nevezal, to nevykoupil!“ Pozitivně: Co na sebe Kristus vzal, to vykoupil! Těhotenství a porod (podle Genesis trest za prvotní hřích), péče rodičů o dítě (včetně kojení, přebalování atp.), které je na ně zpočátku naprosto později do značné míry odkázáno, duševní i tělesný vývoj, dětství s jeho naivitou–krutostí, hlad a žízeň, pocit chladu, chudobu sociální i intelektuální, potřebu se učit, potřebu pracovat, abych se uživil, možnost být nemocným... smrtelnost, umírání, smrt... to všechno na sebe náš Bůh v člověku Ježíši vzal! To všechno bude vykoupeno! To všechno má smysl a cíl u Boha! To všechno nám zjevuje

Boha! Jistě, i zde jsou otázky... Ježíš na sebe jistě vzal i lidskou sexualitu, ale nevezal na sebe manželství... Ježíš na sebe jistě vzal lidské stárnutí a zrání, ale ve zralosti kmety předstihl a stárí se nedožil. To neříká, že „stáří“ a „manželství“ jsou ne-vykoupené věci bez hodnoty, ale že v Božím království bude člověk „žít jinak“ (tady ovšem má obojí svou velkou hodnotu, právě tím, že je to „na teď“)!

Zmíněny musí být ještě alespoň čtyři důsledky vtělení:

1. To, že se Bůh stal člověkem, implikuje to, že se člověk může stát Bohem...! A jsme u pravoslavného obožštění / zbožštění čili theosis. Ano, když se Bůh stal jedno (jedním člověkem) s námi v našem lidství, můžeme se i my stát spolu s ním jedním, za což se modlil sám Ježíš („[...] aby všichni byli jedno jako ty, Otče, ve mně a já v tobě...“ – J 17,21a). Ve víře „rosteme“ k Bohu!

2. To, že Bůh vstoupil do dějin, znamená, že dějiny nejsou jen „tokem“ času od „někam“ do „někam“, nýbrž světo-dějným tokem / pohybem od Boha k Bohu... „dějinami spásy“. Dějiny a čas mají smysl, nejsou bezesmyslným nesmyslem.

3. Každá „inkarnace“ je nutně zároveň „inkulturací“... Ježíš se vtělil do konkrétního národa v konkrétní dějinné situaci. Církev musí umět svou zvěst „přetlumočit“ do jiného jazyka a do jiné kultury. Tedy: svět nelze z-glajchšaltovat na svět jedné ideje (ideologie) s jedním jazykem... bez pestrosti a různosti.

4. Až s vtělením se nám náš Bůh sebe-zjevil jako Trojice! Bůh je Božstvím s vnitrobožskými vztahy... a člověk je tvor sociální a žije ve vztazích! Egoismus nemá s konečnou platností pravdu... nejde o mé ego a mou „zakřivenost do sebe“ (tak luteráni definují hřích), ale o hloubku a kvalitu vztahů.

Laik Filip Melanchthon (Lutherův přítel a spolupracovník) si jako útěchu před smrtí napsal na papírový lísteček, parafrázuje: „Těš se na věčnost, protože tam konečně poznáš, jak se k sobě mají Božství a lidství v Kristu!“ Těšíme se?

Bratr Tomáš

NEMONOLOG

Cesta autem z práce. Rutinní záležitost... Projíždím kyšické zatáčky, z hlavy jsem dočasně vysypala všechny starosti a myšlenky, těším se na roztopený krb, a najednou slyším: „Nemrač se!“

Já že se mračím? No tak asi jo. Ale proč? „Pán Bůh stvořil nádherný svět a ty jsi taky součástí Jeho stvoření, vede tě Duch svatý, máš svého Anděla strážného a Pán Ježíš za tebe zemřel, abys měla věčný život!... Tak proč se mračíš?“

Když jsem pak o tom doma přemýšlela, jen tak náhodně jsem otevřela Bibli – a on tam Žalm 23:

„Hospodin je můj pastýř...“ Však dál už to jistě znáte.

-mno-

MOJE CESTA KE KŘTU A CÍRKVI

Do církve jsem se nevrodila. Rodiče nebyli věřící. K víře v Boha mě už v dětství přivedla babička, ale dát pokřtít už mě nestačila. Bez babičky pak nebylo nikoho, s kým bych víru sdílela, tak jsem ji uzavřela do sebe. Bůh zůstal mým průvodcem a křest a přijetí církvi zůstaly nesplněným snem z dětství.

V dospělosti se někdejší sen změnil v osobní rest, který život stále více zatlačoval do pozadí. Bylo tolik aktuálnějších věcí. Dospívání, studia, zaměstnání a pak to největší v mém životě - rodina a mateřství. Manžel i jeho rodina byli nevěřící a já jsem nestála o případný posměch něčemu, co mi bylo tak drahé. Bůh i víra tedy nadále zůstaly mou soukromou věcí, tajemstvím, o kterém jsem neměla s kým promluvit. Teprve na prahu stáří, kdy člověk sklízí, co v životě zasel a nahlíží důsledky svých činů, jsem bytostně zatoužila po lidech víry. Čím dál obtížněji jsem unášela důsledky některých svých minulých rozhodnutí a stále častěji propadala beznaději. Permanentní vědomí Boží přítomnosti se vytratilo, milost, která mě vždycky jakoby samozřejmě provázela životem, zmizela. Zatoužila jsem znovu nalézt Boha, aby mi ukázal cestu a smysl všeho, co se stalo. Cítila jsem však i obavy. Že jsem nepřipravena, neznala Bible. Bude stačit pouze ta moje stará dětská víra bez znalosti dalšího? Jak se srovnám s lidmi v církvi, když jsem tak svobodomyšlná, příliš dlouho ponechaná sama sobě? Nebudou mě chtít lidé v církvi svazovat? A jakou z církvi si vůbec vybrat? Babička byla katolička, dědeček evangelík a osobně jsem tíhla spíše k evangelické prostotě a méně ritualizované bohoslužbě.

Mé obavy se nenaplnily. Do cesty mi začaly samy přicházet události a okolnosti tak, že jsem během několika měsíců našla mezi mnoha církvemi tu „svoji“ – ČCE – a v ní nejlepšího duchovního otce, jakého jsem si pro sebe mohla přát - faráře našeho sboru. Přijal mě s láskou, pochopením, bez podmínek, věnoval mi čas a jasnými slovy vysvětlil kdysi nedorozumění. Otevřel mi cestu ke Kristu a dovedl mě až ke křtu. Začala moje nová cesta k Bohu, návrat k tomu, co se mi zdálo, že už jsem ztratila. A po tomto faráři i jeho nástupce a lidé ve sboru mi byli oporou, bratry a sestrami. Naš sbor čítá téměř šest set členů, z nichž chodí pravidelně do kostela dobrá pětina. V takovém množství se mohou těžko poznat všichni se všemi. Toho ale ani netřeba. Žádný počet nemůže vyvážit těch prvních několik, kteří mě přijali vstřícně a s důvěrou. Možnost sdílet Krista jsem našla i vně sboru. Skrze církev jsem poznala nejbližšího duchovního bratra, s nímž často mluvím o víře, Bohu a Kristu.

Církev ovšem vnímám mnohem obecněji. Ve vyznání víry říkáme, že věříme ve „svatou církev obecnou“. V tuto jedinou církev věřím i já. Jakkoli je mi blízká ČCE,

vím, že je to jen část obecné církve, jedna z jejích forem. Věřím, že církev je jen jedna a její dělení je pouze lidským výtvořem. Kristus přece dává lásku a naději všem, bez podmínek příslušnosti k tomu či onomu táboru.

Církev vidím jako otevřené společenství lidí stejné víry, živý organismus propojený jedním duchovním kódem, tvořený však nedokonalými lidmi. Záhy jsem zjistila, že stejně jako lidé trpí občas i církev sváry, malichernými rozmiškami, nejednotností, pýchou či lhostejností. Vstoupila jsem do ní však ve zralém věku, příliš znalá života, než aby mě to překvapilo. Nepozastavuji se nad tím, že církev je stejně nedokonalá jako člověk. Byť se dle svých možností snažím nenechávat bez povšimnutí věci, které se mi nelíbí. Podstatné je pro mě však to, co „svaté církvi obecné“ dává duši, naději a pravý smysl: Kristus, Syn Boží, který dohlédl nad hranice našich omezených lidských možností a prošel cestu k cíli, který nás přesahuje.

Církev jsou pro mě ti, kteří s vírou v srdci klopýtají v jeho šlépějích, občas ztrácejí cestu, ale ve vzájemné podpoře usilují vždy znovu se na ni vrátit.

Šárka Skaláková, FS ČCE Praha-Dejvice

TADY A TEĎ

Mám rád situace, které jsou „samovysvětlující“, kdy není třeba mnoha slov a přesto (nebo díky tomu?!) je vše jasné a srozumitelné, překlad do vět je sice možný, ale jaksi už nadbytečný. Situace, ve kterých je význam nesen konáním samým a ne hovorem, vždy příliš dlouhým.

Od zářijového setkání na faře v Manětíně jsem nečekal mnoho. V podstatě hlavně možnost si projít kraj ze Žlutic na jih. S různými církevními výlety a poutěmi a obnovami a... nemám moc dobrou zkušenost – vždycky se to nějak poztrácelo v dílčích „problémech“, z domovské obce s sebou přivezených.

Tentokrát ale ne.

Nevím, co si kdo z účastníků odnesl domů z rozhovorů o církvi, které jsme vedli. Pár vět mi v hlavě zůstalo a k některým z nich se asi ještě vrátím. Ale to pro mě skutečně podstatné neproběhlo slovy, a proto bych to teď rád zkusil do slov převést. I na přání těch, kteří se nemohli zúčastnit.

Přestal jsem se v církvi vyskytovat, protože jsem tam nenacházel prostor k setkání s Hospodinem. Dlouho jsem nechápal proč, v čem je problém. Až vlastně teď mi to došlo. Setkání. Co musím udělat, aby k němu vůbec mohlo dojít? Co je ta základní podmínka, první v řadě, bez které se to nikdy neobejde? Musím přijít. Musím být přítomen tomu setkání, musím být v přítomnosti. Chci-li se setkat s Bohem, mám na rozdíl od setkání s lidmi tu významnou výhodu, že On je přítomen vždy, On je Přítomnost sama. V Žaltáři, který aktuálně používám, jsem našel v komentáři pěkný výraz, který jsem zatím neznal – Bůh-Všepřítomný. To jen já z přítomnosti unikám

Advent podle Moniky Chocové

Ze spleti vlastních stok každme
spatřit Toho, kterému věříme, že
před naším zrakem stojí stále.

"Oči k vidění nám Bože dej,
Spatřit Dar spásy
A vrustat do Něj."

a tak se vzdaluji i Přítomnému. V církevní realitě jsem nacházel místa, kde se buď omílaly stokrát omlété fráze z minulosti, kde se vzpomínalo na cosi, co už není, nebo se zase veškerá činnost směřovala do „až“ - až bude opravená věž, až se napojí kanalizace, a, a to nejhůř, až jednou vejdemo do Království. Ale prakticky žádné ostrůvky, kde by se žilo vědomím, že do nebe se vchází právě teď a nikdy jindy.

Jeden takový ostrůvek přítomnosti jsem právě v Manětíně zažil a od té doby přemýšlím, jak k tomu došlo.

Duchovní praxe zná různá cvičení přítomnosti. V křesťanském prostředí bychom mohli zmínit jednak vše, co shrnujeme pod výraz „exercicie“, jednak vše, co nazýváme slovem „klášter“. Známe ale každý také neplánovaná „zpřítomnění“, kdy nám vnější okolnosti už nedovolí kamkoliv jinam unikat. Nemoc, vězení, těžké osobní situace, které nás „uzemní“ a my se konečně zastavíme. A máme šanci si všimnout, že sice ležíme v hromadě nečistoty, ale nejsme tam sami. To je myslím si podstata konverzí u terminálních pacientů, u vězňů s dlouhými tresty, u zkrachovalých bez naděje. Jsou to světskou optikou drastické příležitosti, ale Bohu díky za ně. Sám jsem v takových podmínkách konvertoval.

Na manětínské faře ale nic z toho nebylo a přesto tady píšu stránku o přítomnosti. Tak jak? Existuje totiž ještě jedna jednoduchá cesta, na kterou obvykle zapomínáme, protože nám kdysi byla násilím vytlučena z hlavy. V přítomnosti totiž umí velmi dobře žít malé děti. Do doby, než je špatnou výchovou převedeme do života na dluh, života v budoucnosti, která nikdy nenastane. Aby si pak v dospělosti doplnily vzdělání a naučily se ohánět zásluhami minulosti. A žily tak jednou nohou v „už není“ a druhou v „nikdy nebude“.

To podstatné, co jsem v Manětíně prožil, byla právě přítomnost. Díky dětem, kterých bylo více než represivní aparát dospělých zvládal tlumit. Díky jim je i mně teď už jasné, že ten základní požadavek, který na církev mám a který nedokázala plnit, je právě takto jednoduchý. Schopnost být přítomna Přítomnému bez ohledu na vnější podmínky. Kdykoliv. Ne resignovat na nějaký vývoj a rozvoj, ale přestat tím podmiňovat svou činnost.

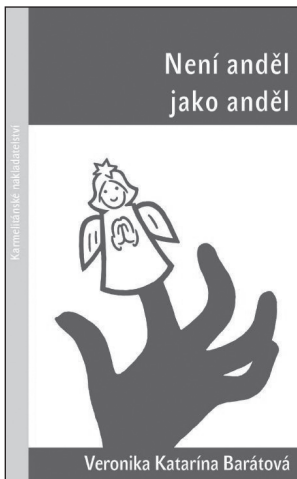
-mjt-

POUTNÍK ZVE

- K ČETBĚ

Není anděl jako anděl

Několik mých známých sbírá andělíčky. Sošky, obrázky, medailónky, cokoliv s motivem anděla. Věří také v jejich reálnou existenci a v jejich pomoc a osobní ochranu. Už ale mají problém věřit v Boha („kdyby existoval, nemohl by připustit tolik utrpení, nespravedlnosti, válek...) a Ježíš je pro ně pouhou historickou postavou. Přišlo mi to přinejmenším zvláštní. Pak mi někdo doporučil shlédnout záznam některé z přednášek proslavené a v Čechách velmi oblíbené irské vizionářky Lorny Byrne, která je též autorkou několika knih (např. *Andělé v mých vlasech*). Tato mystička má schopnost vidět anděly a také s nimi komunikuje. Na všech přednáškách prý má nabitou a vstupenky jsou vyprodané dlouho dopředu. Na YouTube jsou záznamy volně k dispozici, a tak jsem si jednu pustila. Fascinující a přitom velmi skromně působící žena, která ujišťuje všechny o své lásce k nim a také je ke vzájemné lásce vyzývá. To je fajn, ale ačkoliv se tato dáma hlásí ke křesťanství (je katolička), v jejích přednáškách zcela

chybí Kristus! Proto jsem byla moc ráda, když jsem objevila nevelkou knížku od teoložky a řeholnice Veroniky Kataríny Barátové s názvem „*Není anděl jako anděl*“. Kniha je dle mého názoru napsaná proto, aby pomohla při rozlišování duchovních věcí ve světle Písma. Lorně Byrne je zde věnována zvláštní pozornost, stejně jako učení New Age a podobným trendům. Základem je samozřejmě

Veronika Katarína Barátová: *Není anděl jako anděl*. KNA 2015, Katecheze do kapsy, sv. 10

O andělech se Zenonem Ziolkowským. KNA 2002

POUTNÍK ZVE

- K SETKÁNÍM NA FAŘE CHRÁSTU

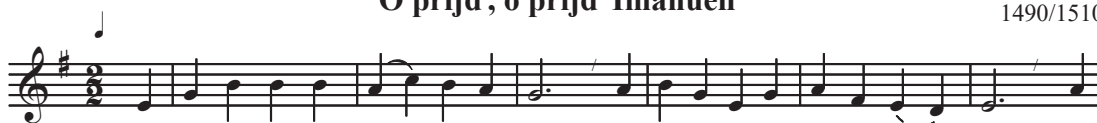
- Jednou za dva týdny obvykle v sobotu večer se schází malé společenství *buňky* k rozjímavé modlitbě a četbě Bible. Podklady k „*buňkám*“ najdete na webu sboru.
Kontaktní osoba: **Hana Šimrová** (simha@seznam.cz).
- Na vánoční pečení bez pečení s dětmi zveme v sobotu **15. 12. 2018** od **14:00** hodin na faru. S sebou přezůvky, krabičku na cukroví a 50 Kč.
- Tradiční **Živý betlém** proběhne na farské zahradě v Chrástu na **Štědrý den** od **15:00** hodin. Do vlastní vánoční doby vstoupíme (Před)půlnoční bohoslužbou ve 22,30 hod.
- Na tradičním **Tříkrálovém koncertě** – v sobotu 5. 1. od 18 hodin – zazní středověké vánoční písně v podání uskupení Benedictus pod vedením **M. B. Karpíška**.
- Sledujte náš web...

srozumitelné a jasné vysvětlení křesťanského pojetí duchovního světa s anděly Božími i padlými. Nakonec sestra Veronika přidává i několik osobních zážitků, v nichž popisuje události, u kterých podle ní nejspíše asistovali andělé. Důrazně ale připomíná: „*Je třeba mít na paměti, že my, křesťané, nikdy nesmíme tuto andělskou přítomnost oddělit od vztahu s Ježíšem, od poctivého křesťanského života v duchu evangelia.*“

A kdybyste chtěli hledat v Bibli pasáže, kde figurují andělé, může vám pomoci útlá knížka „*O andělech se Zenonem Ziolkowským*“, ve které polský biblista uvádí citace z Písma, vždy s krátkým komentářem. - mno -

Ó přijď, ó přijď Imanueli

1490/1510

- Ó přijď, ó přijď I - ma - nu - e - li, jsi dár-cem spá-sy I - zra - e - li. Čas
- Ó přijď, Pa - ne, ó přijď v lás-ce své, lid ztra-ce-ný ať te - be - na - lez - ne, do
- Ó přijď, svět - lo, ó přijď, v tem-no - tách, přijď do míst, kde je bo - lest, smrt a strach. Tvůj

- zá - chra-ny se blí ----- ží, lid vy- svo- bo - dí Syn Bo - ží. Ví -
srd - cí jsi jim zá - kon dal, ty pro- ro- kům jsi mlu - ví - val. Ví -
ad- vent ze - mě vy - hlí - ží, kdy zno- vu při - jde Syn Bo - ží. Ví -

- tej, ví - tej, I - ma - nu - e - li. Dnes při- šla spá- sa k I - zra - e - li.
- tej, ví - tej, I - ma - nu - e - li. Dnes při- šel po- koj k I - zra - e - li.
- tej, ví - tej, I - ma - ne - e - li. Dnes při - šla ra- dost k I - zra - e - li.

Jiří Pejla

Poutník. Vydává Farní sbor Českobratrské církve evangelické v Chrástu.

Řídí redakce ve složení **Michaela Nováčková** (novackovamisa@seznam.cz), **Matyáš Josef Turský**, **Karel Šimr**. Sazba, grafika: **Petr Vrobel**.

Tohle číslo vyšlo v prosinci 2018. Ke stažení na: chrast.evangnet.cz